

Gazeta Olsztyńska.

„GAZETA OLSZTYŃSKA“
 wychodzi dwa razy na tydzień, co środę
 i sobotę.
 Kosztuje kwartalnie w drukarni
 60 fen., na pocztach 75 fen., z odno-
 szeniem w dom przez listowego 1 markę.

Z bezpłatnym dodatkiem
 „Gość niemiecki.”

Za ogłoszenia płaci się 10 fen. od
 miejsca wiersza korpusowego. Reklamy
 15 fen. od wiersza.
 Listy adresować: „Gazeta Olsztyńska“
 Allenstein. — Drukarnia znajduje się w
 ulicy Dolnej kościelnej (Unterkirchenstr.) 12

Ojców mowy, Ojców Wiary

niemy zgodnie: młody, stary.

— Otrzymujemy następujące pismo
 z Lamkowa.

Czas znowu najwyższy aby wszystkie biblioteki zebrały składki dla Towarzystwa Czytelnictwa ludowych w Poznaniu. Proszę wszystkich bibliotekarzy na polskiej Warmii aby dali spis Czytelników kolektorom i żeby ci ostatni obeszli po Czytelnikach i dobrowolne składki zebraли, bo książki kosztują wiele pieniędzy a w głównej kasie w Poznaniu są pustki. W zeszłym roku z Warmii bardzo mało składek zebrano i czuć u nas jakąś nieprzyzwyczajoną oziębłość w złożeniu kilku trójaków. Co do cz...

- subdelegat w Małym K...
- 6. Na parafii Adolf Black w...
- 7. Na parafii: La... tumbork, mi... Ramsowo i V... Fr. Szczepańs...
- 8. Na parafii: ... sowo; subdele... w Raszegu.
 Spis składają... można nadesłać do Gazety Olszt... szonia. Nie... zędźmy grosza na tak chwalebny... i pamiętajmy, że jedyną naszą b... przed zaimcze... jest... W niej...

też, że już od kilku miesięcy prasa konserwatywna toczy zaciętą walkę przeciw rządowi niemieckiemu i jego osobie i czyni mu takie zarzuty, na które wcale nie zasługuje. Był on zawsze przyjacielem rolnictwa a złożył tego dowody już jako prezes pruskich ministrów w roku 1891, kiedy wszelkimi siłami starał się o prawo o włościach rentowych, gdyż upatrywał w prawie tem podniesienie średnich rolników. Obrona i ochrona rolnictwa jest tem niezbędną, ile że właśnie stan rolniczy dostarcza najlepszych i najzdrowszych żołnierzy armii niemieckiej. Rolnictwo znajduje się niewątpliwie w przykrem...

czął sobie po prostu drzwi z konserwatystów, zaznaczając, że pojąć nie może, iż konserwatyści tak bardzo się gniewają „o tę troszkę układów handlowych.“

Zeszłej soboty nkończyły się pierwsze obrady nad traktatami handlowymi z Hiszpanią, Serbią i Rumunią i sprawę traktatów oddano do bliższego rozpatrzenia osobnej komisji, składającej się z 21 członków.

W imieniu Polaków przemawiał p. dr. Dziembowski. Powiedział, że rolnictwo po dziś dzień, gdy się od niego żąda nowych ofiar, domagać się musi usunięcia takich środków, które mu szkodzą. Zamknięcie granicy rosyjskiej należy do takich środków, z powodu czego rolnictwo w prowincjach wschodnich jest narażone na to, że nie może dostać robotnika. Za traktatem handlowym w Austrią głosowali Polacy ze względów politycznej konieczności. Teraz przecież przy obecnych traktatach nie ma takiej potrzeby i dla tego Polacy nie zajmą jeszcze chwilowo stanowczego stanowiska, ale odczekają obrad w komisji. Jeżeli obrady w komisji wykażą, że traktaty szkodzą rolnictwu, to Polacy będą przeciw nim głosowali, jeżeli zaś wykażą, że nie przynoszą rolnictwu żadnej szkody, to będą za nimi

zwołany na 15 r. Ministerstwo obecnie wypowiada, jakie mają być

— Rada zwołała projekt, dotyczący kowania cygar zostanie w tym parlamentowi na funtach liści bierane cło w na 200 funtach na 200 funtach tytoniowych to do fabryk zagranicy. Rosy, wyrażony procent, procent do zu

— Ja też w Bawarce kilku panich od plac tygodnia stawsek w sejmie odrzucono. Natomiast nictwa centowartość tych i pomyślai tego przywie

zuzia 1894

zajmuje się projektów, sejmowi.

— Rada zwołała już większego opodatkowaniu. Projekt przedłożony temu. Na 200 ma być pobierane 40 marek, 400 mk., na 500 marek, w fabrykatów. Odnosi się prowadzanych z za i papirosy, ma być wysokości 33 1/2 procenta 66 1/2 przyzwania i

— Ja, tak usiłują przysługująwo, uwalniające atku. Zeszłego odpowiedni wniośm, który atoli przeciw 67. wniosek stron rząd zbadał niepłaconych odkupienia

wodem ma być to, że jeszcze niedawno temu wniosek Bawaryi, aby pozwolono wrócić zakonowi Redemptorystów, który uważają za pokrewny z zakonem Jezuitów, rada związkowa odrzuciła.

— W Düsseldorfie zaważyło się zeszłej soboty 3-piętrowe rusztowanie na którym pracowało 5 robotników. Dwóch z nich zostało na miejscu zabitych, 3 zaś odniosło bardzo ciężkie rany i powątpiewają o utrzymaniu ich przy życiu.

— W mieście Mittenwalde znaleziono dokumenta, mocą których miasto Berlin w roku 1562 pożyczyło od owegoż miasta 400 złotych po 6 od sta. Dług ten nie został dotąd spłacony, a przypuszczano, że władze miasta Mittenwalde nie będą wcale żądały spłacenia długu, bo owe 400 złotych z procentami wynosiłyby dziś około 2 miliardów marek. Tymczasem rada miasta Mittenwalde kazała sporządzić uwierzytelniony odpis dokumentu i przesłała go do magistratu berlińskiego z prośbą, aby oświadczył, jak się na dług ten zapatruje. Ciekawość, jak się ta sprawa zakończy, jeżeli dług nie zostanie uznany za przedawniony (verjährt).

We Francji wśród socjalistów francuzkich panuje ogromny popłoch.

rękę ze socyalistami niemieckimi, tak iż istnieje niebezpieczeństwo, że w razie wojny Francję zdradzą.

Włochy. Kuszenie Boga, Pewien amator-aeronauta w Turynie, nazwiskiem Charbonnet, kilka tygodni temu ożenił się po raz drugi i podróż poślubną odbył w balonie. Oprócz żony zabral jessze dwóch towarzyszy ze sobą. Balon gnany wiatrem pędził ku Alpom i na wyżynie Mussa uderzywszy o ścianę skały, spadł na dół. Wszyscy podróżni, ciężko poranieni, straszliwą noc przepędzili, lekko ubrani, znosząc ostry mróz. Gdy nadeszło rano, Charbonnet chciał odszukać drogi, pośliznął się, spadł w przepaść i rozbił się na szczątki. Dziewiętnastoletnia jego żona i dwaj towarzysze podróży na wółżywi doszli do mieszkań ludzkich. Charbonnet za warunek zawarcia ślubu postawił swojej terażniejszej wdowie podróż poślubną w balonie.

Wiadomości z Warmii i z dalszych stron.

* **Olsztyn.** Ścisłejsze wybory do rady miejskiej odbędą się dla trzeciej klasy w środę, 13 grudnia od 9-tej rano do 5 po południu, dla drugiej klasy w czwartek, 14 grudnia od 3-ciej do południa.

w lokalu p. Eichstaackiej. Wszystkich mających chęć przystąpienia do Towarzystwa na rok 1900 to uprasza się uprasza

— **Z sądu przysięgłych.** Robotnik Lipka z Bartoszewic został dnia 23 b. m. skazany na 5 lat utraty praw honorowych, która utrata stawała nieczynną. — Tegoż dnia stawała nieczynną Franciszka Jackowska z Siedliczki, oskarżona o zamordowanie d. r. Przyznała się ona do winy a skazano ją na 4 lata więzienia i 5 lat utraty praw honorowych przez 5 lat. — Dnia 24 listopada stawała nieczynną Grinke z Dwisawy, wdowa po inwalidzie z Skachattera, oskarżona o fałszowanie pieniędzy. Grinke winnym w fałszowaniu pieniędzy, chociaż przyznała, że on takowe czyniła, skazano na 6 lat utraty praw honorowych pod dozór policji. — Dnia 24 listopada Dreyer z Siedliczki, oskarżona o fałszowanie pieniędzy, skazano na 10 lat utraty praw honorowych i stawienie jej na drogę. — Oskarżona Dreyer została skazana na 10 lat utraty praw honorowych.

* **W Rotfelfe.** Wasyłała ziemia w Rotfelfe, gdzie musiano odnieść do lasu lekarzów.

parobka. Ale zaledwie go wpuszczono, zaczął z całych sił krzyżeć: „Gwałtu, tu pokutuje!“ Parobka wydobyto więc z studni i pokazało się potem, że to nie pokutuje, ale że kot siedział w studni, który strasznie miauczał. Było w nim przecież mało życia, bo 4 dni tam przesiedział. Czy wpadł sam, czy go kto wrzucił, nie wiadomo.

* **Nytych.** W tych dniach aresztowano w Nowodworze ściganego listami gończemi za przeniwienie się w urzędzie pomocnika pocztowego Frydychowicza. Już podobno kilka dni pod innym nazwiskiem w pewnym hotelu przebywał, lecz mając sporą sumkę do zapłacenia, nie mógł tego uskutecznić, co go oczywiście zradziło.

* **Baba — żołnierzem.** W Cieszynie wlażł pewien rekrut do komina, gdzie go dopiero po upływie czterech dni znaleziono. Biedak tak wygłodniał, że było trzeba go winem posilić, aby trochę siły odzyskał. Wstręt do służby wojskowej był przyczyną ucieczki do komina. W bohatera go ani po trzech latach z pewnością nie przemienią.

* **Pasza dla koni i źrebiąt w zimie.** Bardzo dobrą paszą dla koni w zimie jest marchew. W Niemczech jest przysłowie, że kto w zimie daje koniom marchew, nie potrzebuje w lecie wycierać im oczu. Istotnie

gospodarz, chowający źrebięta, powinien się postarać o tę doskonałą paszę. Kielki winny być zdrowe i czyste. Skwaśniałe lub spleśniałe mogą spowodować kolikę lub inne choroby. O tem nie ma właściwie powodu wspominać, rozumie się to samo z siebie, toż siano zamulone, konieczną spleśniała. owies zanieczyszczony prochem lub ziołami, także szkodzi zdrowiu koni.

ROZMAITOSCI.

Rezerwisci odbywali dawniej 3 ćwiczenia i to pierwszy raz 10, drugi raz 6, a trzeci raz 4 tygodnie. Obecnie wyszło nowe rozporządzenie dla armii, wedle którego zważać mają na wykształcenie rezerwistów w specjalnych kierunkach, szczególnie odnosić się to ma do tych rezerwistów, którzy są rzemieślnikami, gdyż ci już odtąd z bronią ćwiczyć nie będą.

Interes i uczucia. Jak można interesu swe z uczuciami połączyć dowodzi następujące ogłoszenie w pismach amerykańskich podane, a przez czasopismo Tit-Bits powtórzone: „Mr. Bronson ma zaszczyt ze smutkiem zawiadomić swoich znajomych i przyjaciół, że dopiero co wydał nowego walca pod tytułem „Wietrzyk Ontario“ i utracił swoją córkę Maryę Annę Deborah w wieku lat piętnastu. Walca można nabywać we wszystkich księgarniach, po-

grzeb zaś odbędzie się w dniu jutrzejszym o godz. 10 rano z rana“.

Z Watykanu piszą do Politische Correspondenz po dniu 18 b. m.:

Od kilku już tygodni obiegają o stanie zdrowia Papieża niepokojące wiadomości, w ostatnich zaś dniach przybrały one niebezpieczny charakter wprost zatrważający. Rezerwy te były bezwzględnie przesadzone, a zaprzeczyło im pojawienie się Ojca świętego w dniu 16 b. m. w kościele świętego Piotra w celu przyjęcia 4,000 pątników lombardzkich i weneckich.

Zazębienie, którego Ojciec św. niedawno się nabawił, nie było takich rozmiarów, jak to opowiadano. Mimo wszystko niepodobna jednak zaprzeczyć, iż Ojciec św. może w istocie być powód do zaniepokojenia. Ta okoliczność, że w ostatnich tygodniach Ojciec św. cieszący się Jego zaufaniem, nie mógłby jeszcze wywołać takich słów, że podeszły wiek Ojca św., nie mogą nikogo dziwić, tembardziej, że także niejednokrotnie w poprzednich podobnych okolicznościach, iż w całości postępowania Ojca św. znacznie

nie było tak, jak to opowiadano. — Niepodobna jednak zaprzeczyć, iż Ojciec św. może w istocie być powód do zaniepokojenia. Ta okoliczność, że w ostatnich tygodniach Ojciec św. cieszący się Jego zaufaniem, nie mógłby jeszcze wywołać takich słów, że podeszły wiek Ojca św., nie mogą nikogo dziwić, tembardziej, że także niejednokrotnie w poprzednich podobnych okolicznościach, iż w całości postępowania Ojca św. znacznie

do czego swoją drogą przyczyniać się może także przygnębienie duchowe, spowodowane, jak słyhać, częściowo także przez rozczarowania w dziedzinie polityki. Po nad to wszystko Leon XIII od dawna z wielką tylko trudnością daje się naklonić do czynienia zadość przepisom lekarskim, ograniczającym jego zwyczajną działalność. Łatwo zrozumieć, iż wśród takich okoliczności osłabienie sił u Ojca świętego się wzmacnia, a stan jego zdrowia niekiedy nawet poważne budzi obawy. Przyboczny lekarz Ojca świętego, dr. Laponi, wyraża nadzieję, iż odporność Papieża, która już nieraz w sposób prawie cudowny się objawiła, i tym razem wkrótce doprowadzi do tego, iż zdoła on powrócić do normalnego stanu zdrowia. Oby się to oczekiwanie urzeczywistniło.

Na Czytelnie ludowe

złożył p. Preuss z Wymoja 20 fenų gów. Razem dotąd 25 marek 65 fenų. Prosimy o dalsze składki.

UCZNIA

do handlu towarów kolonialnych, materyalnych i dostylacyi przyjmie natychmiast

Wilhelm Lewin
(dawniej C. W. Herrmenau).